

FONDÀRIA

PARLEM AMB EL...

> Dr. Manuel Ballesteros

VIATGES

> Tenerife - Los Cristianos

DERELICTES

> La Dragonera

03 EDITORIAL i AGENDA SUB
Fondària, revista de paper.
Trobades.

04 FORMACIÓ i TALLERS
Calendari de cursos.
Tallers.

05 SERVEIS CIB
Piscines, lloguer de material,
guies, data track.
NOU SERVEI: centre Sa Caleta..

06 DERELICTES DE CATALUNYA
La Dragonera

08 CONEGUEM AL SOCI
Elena Vílchez Pons
Jordi Canal Soler

10 VIATGES
TENERIFE SUD - Los Cristianos.

12 PARLEM AMB...
El Dr. Manuel Ballesteros Vázquez.

15 SERVEIS CIB
Normativa per a col·lectives.
Serveis en botigues i centres d'im-
mersió.

WWW.CIBSUB.CAT
cib@cibsub.cat

Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434

Horari d'atenció al Públic:
Dilluns, dimecres i divendres de 13'00h a 15'00h.
De dilluns a divendres de 18'30h a 21'30h.

CIB MAIL SETMANAL

Si voleu rebre
informació setmanal
de les activitats i
novetats del Club,
feu-nos arribar la
vostra adreça de correu
electrònic a:

cib@cibsub.cat

També podeu consultar les activi-
tats programades a la nostra web.

T'AGRADARIA PUBLICAR EL TEU ARTICLE EN EL FONDÀRIA?

Anima't i envia'l'a:
fondaria@cibsub.cat

Data límit:
01 de setembre 2011

Fondària és el butlletí del Club d'Immersió Biologia de Barcelona (C.I.B.)

Distribució gratuïta.

El C.I.B. no es fa responsable de l'opinió dels articles publicats pels col·laboradors.

EDITA: Club d'Immersió Biologia. Facultat de Biologia. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.
Tel.: 933 300 530 Fax: 934 021 434

DIRECCIÓ: Junta Directiva COORDINACIÓ: Pepi Cáceres DISSENY GRÀFIC I MAQUETACIÓ: Pepi Cáceres
COL·LABORADORS: Juanan Molins, Manel Gazo, Andreu Llamas, Joan Moriana, Elena Vílchez
Pons, Jordi Canal Soler, Joan Garcia Bertran, Josep Mª Castellví, Manuel Ballesteros
Vázquez i Toni Arcas.

REALITZACIÓ: Editorial Anthias, S.L. <http://www.editorialanthias.com>

IMPRESSIÓ: índice, sl DIPÒSIT LEGAL: B-43937-94

Fondària, revista de paper

MANEL GAZO
President del C.I.B.

El desembre de 1994, el CIB va editar el primer número de la revista FONDÀRIA. El que teniu a les mans és el número 79. Han passat ja 16 anys i mig, i durant tots aquests números el FONDÀRIA ha volgut nodrir-nos d'informació, novetats i opinió al voltant del món de la immersió, i explicar a tots els socis les activitats que s'organitzen des del CIB.

El naixement del FONDÀRIA va suposar assolir una fita perseguida per la Junta del CIB durant molt de temps. En una època on el correu electrònic no era universal i el "descarregar-se" documents electrònics dels webs era només un altre relat de Sci-fi, poder editar una revista bimensual que arribés a tots els socis i permetés comunicar coses tan senzilles com els cursos d'immersió o els dies de col·lectives CIB s'albirava com una gran gesta. En la seva primera època el FONDÀRIA s'editava "en escala de grisos", tenia poques fulles però interessants i mítiques seccions com els "truquis-sub" o els "fragments de mar".

Avui en dia els canals de comunicació del club han canviat, vam incorporar el

CIBmail com a vehicle d'informació setmanal i s'ha treballat de valent per tenir un espai web actualitzat i amb força continguts. Tot i així, el FONDÀRIA s'ha continuat editant. En les Assemblees Generals dels darrers dos anys, alguns dels socis han preguntat el perquè en una època submergida completament en l'era digital i virtual, calia encara editar i imprimir el FONDÀRIA. És en aquest sentit, que en nom de la Junta vull utilitzar l'oportunitat d'aquesta editorial per fer-vos saber que, tot i que el FONDÀRIA tindrà sempre la seva versió electrònica a l'espai web del CIB, continua sent voluntat de l'actual Junta mantenir l'edició impresa de la revista.

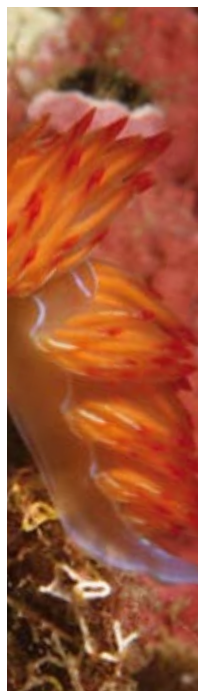
El FONDÀRIA és el vincle presencial més estès entre els associats, actualment arriba trimestralment a les llars del gairebé miler de socis del que disposa el CIB avui en dia i també a molts dels centres i botigues d'immersió que col·laboren amb el club.

Durant tots aquests anys, la revista s'ha fet gran, cada cop més, amb l'ajuda i molt bona voluntat de molts dels

socis del club, els continguts i la informació detallada que se'ns hi subministra ha permès guanyar amb qualitat de continguts, i també s'ha fet un esforç per millorar-la des del punt de vista de maquetació i grafisme. Això ens permet fins i tot mirar de que sigui autofinançada incorporant-hi publicitat de marques comercials i empreses del sector. A més, és clar, de ser l'aparador per excel·lència dels serveis que es poden oferir als associats del club.

És per això que davant de la postura de la Junta de continuar amb l'edició impresa dels quatre números anuals del FONDÀRIA, continuem animant a tots els que voleu proposar o elaborar continguts i seccions a fer-nos propostes... perquè el FONDÀRIA no és una altra revista d'immersió, és la nostra revista d'immersió, i és per això que esperem poder continuar veient FONDÀRIES als sofàs de casa, als mostradors de centres i botigues d'immersió i allí on ens és més útil: mig obertes als seients de cotxes amb maleters que fan olor a neoprè.

AGENDA-SUB ATROBADES

JULIOL	Lloc	Centre d'immersió	Accés	Nivell
16 Dissabte	ILLA NEGRA	Gymsub	Vaixell	Fàcil
23 Dissabte	ILLES MEDES	Les Illes	Vaixell	Normal
31 Diumenge	TABAL o CANONS + poc prof.	Triton	Vaixell	Difícil/ Normal
31 Diumenge	LA CALETA	-	Platja	Fàcil
AGOST				
06 Dissabte	LA CALETA	-	Platja	Fàcil
07 Diumenge	Per confirmar	Blaumar	Vaixell	-
13 Dissabte	ULLASTRES	H ₂ O Diving Center	Vaixell	Normal
14 Diumenge	ROCA ROJA + LLOSA	H ₂ O Diving Center	Vaixell	Normal
15 Dilluns	FORMIGUES	H ₂ O Diving Center	Vaixell	Normal
20 Dissabte	FURIÓ FITÓ + FURIÓ D'AIGUAXELIDA	Gymsub	Vaixell	Difícil
28 Diumenge	COSTA DEL MONTGRÍ	Aquàtica	Vaixell	Normal
SETEMBRE				
04 Diumenge	Per confirmar	Blaumar	Vaixell	-
10 Dissabte	COSTA DEL MONTGRÍ	Aquàtica	Vaixell	Normal
18 Diumenge	CANONS DE TAMARIU	Gymsub	Vaixell	Normal
24 Dissabte	ULLASTRES	H ₂ O Diving Center	Vaixell	Normal

CALENDARI DE CURSOS I TALLERS

OWD

BIOLOGIA MARINA - FOTOSUB

JULIOL - 2011

7	OWD - 183 (pràctiques al mar: 23 i 24 de Juliol)
11	Curs de Biologia Marina per a submarinistes (immersions el cap de setmana 16-17 de Juliol)
14	OWD - 184 (pràctiques al mar: 30 i 31 de Juliol)
18	Curs de Fotografia submarina (immersions el cap de setmana 23-24 de Juliol)
21	OWD - 185 (INTENSIU)

SETEMBRE - 2011

15	OWD-186 (pràctiques al mar: 1 i 2 d'octubre)
22	OWD-187 (pràctiques al mar: 8 i 9 d'octubre)
29	OWD-188 (pràctiques al mar: 15 i 16 d'octubre)

OCTUBRE - 2011

13	OWD - 189 (pràctiques al mar: 29 i 30 d'octubre)
16	Curs de Biologia Marina (immersions el cap de setmana 22-23 d'octubre)
24	Curs de Fotografia submarina (immersions el cap de setmana 29-30 d'octubre)

CURS DE BIOLOGIA MARINA

(PER SUBMARINISTES)

RECONeixEMENT DE 2 CREDITs DE LLIURE ELECCIó

Dilluns 11 de Juliol de 2011

Ecosistemes Marins, ambients i Algues i Fanerògames marines.

Dimarts 12 de Juliol de 2011

Invertebrats marins I. Generalitats i espècies més comunes

Dimecres 13 de Juliol de 2011

Invertebrats marins II. Generalitats i espècies més comunes

Dijous 14 de Juliol de 2011

Peixos. Generalitats i espècies més comunes

Divendres 15 de Juliol de 2011

Visita a l'Aquarium de Barcelona

Dissabte 16 de Juliol de 2011

Dues immersions a la Costa de Montgri i les Illes Medes

Horari i Lloc: De 19 a 21h a la Facultat de Biologia
Preu del curs: Estudiants de Biologia (UB) i socis del CIB: 185 €
Altres: 210 €

Informació i inscripcions: A la secretaria del CIB (Club d'immersió Biologia)

Facultat de Biologia - Av. Diagonal, 645. Telèfon: 93.330.05.30

www.cibsub.cat/ / cib@cibsub.cat

Curs de fotografia submarina

Del 18 al 24 de Juliol

RECONeixEMENT DE 2 CRÈDITS DE LLIURE ELECCIó

Classes teòriques (a la facultat de Biologia de 19 a 21h):

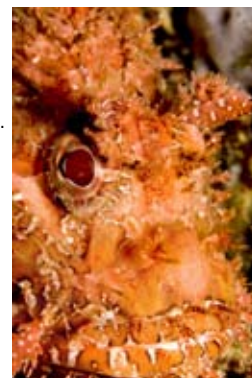
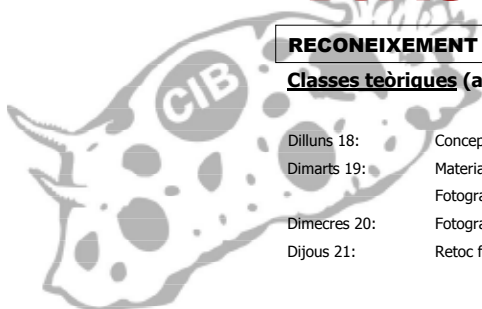
Dilluns 18: Conceptes bàsics. Teoria general de la fotografia. Física de la llum.
Dimarts 19: Material de fotografia submarina: cameres i caixes estanques.
Fotografia amb compacta digital.
Dimecres 20: Fotografia macro i fotografia d'ambient.
Dijous 21: Retoc fotogràfic amb el programa Photoshop

Classes pràctiques (a Palamós)

Dissabte 23 de Juliol
2 immersions de vaixell

Preu del curs:

Soci: 185 €
No soci: 225 €
(Inclou 2 sortides en vaixell+aire)
Lloguer càmera del CIB: 30€

PISCINES

PISCINES FUM D'ESTAMPA

Si vols practicar apnees i/o mantenir la forma física, desenvolupant la teva aquaticitat i seguretat a l'aigua, t'esperem:

* A les piscines Fum d'Estampa de 22 a 23 hores
C/Rosich, 12 de L'Hospitalet de Llobregat

Metro:

L5 (línia blava) estació Collblanch.

Autobusos:

54, 57, 157, 53N, N3 i N14.

Trambaix:

Ernest Lluch

L'entrada és gratuïta pels socis del C.I.B.

No oblideu portar barret de Bany !!!!

* Consulteu a la secretaria del Club els dies que estarà disponible

LLOGUER DE MATERIAL

El lloguer de material de cap de setmana començarà el divendres al matí, i el material haurà de tornar-se el dilluns per la tarda.

Si voleu podeu trucar per reservar material.

En cas que un soci no reculli el material reservat, haurà de pagar la totalitat de l'import del lloguer.

DATA TRACK

Si tens un computador d'immersió marca ALADIN de l'última generació (models PRO, ULTRA, AIR, AIR-X), el CIB facilita exclusivament als seus socis amb el SERVEI DATA TRACK, descarregar del teu computador les teves immersions i endur-te-les al disquette que has de portar.

No estàs impacient per veure els teus perfils d'immersió?

GUIES

IMMERSIONS GUIADES

- Opció 1: Servei de monitor i guia per immersió fins a 2 persones
- Opció 2: Servei de monitor i guia per immersió entre 3 i 4 persones (Cal fer un mínim de 2 immersions)
- Opció 3: Pack de 4 immersions en 2 dies (Mínim 4 alumnes)

El servei inclou:

- Monitor
- Lloguer de jacket, regulador i botella
- 1 sessió teòrica
- Preu del vaixell (1 immersió)

Es realitzaran packs a diferents llocs de la costa durant tot l'estiu.

Consultar preus a la secretaria del Club.

NOU SERVEI

SA CALETA LLORET-TENERIFE

A partir d'ara...

els socis del CIB tenim uns preus especials a **Lloret de Mar**, durant la temporada 2011:

- Preus CIB: 21 €
- Preu ticket LOW COST: 18 €

El low cost serveix per tot l'any, excepte els caps de setmana de juliol i agost a les sortides de les 9h i les 11h (en aquests casos cal el tiquet + 2 € addicionals). A les sortides de les 13h i les 15h entra dins el low cost normal.

El centre Sa Caleta **Tenerife**, situat a Los Cristianos (al sud de Tenerife), ens ofereix un preu especial CIB 25 € / immersió; el lloguer de material només són 5 € addicionals (30 € barco + botella + equip complet).

+info:

SA CALETA LLORET

Passeig Sa Caleta nº10

17310 Lloret de Mar

Tel: 972 37 08 19 / 620 387 766

www.sacaletalloret.com

sacaleta@sacaletalloret.com

+info:

SA CALETA TENERIFE

Callejón de Leandra, 1

38650 Los Cristianos - Tenerife

Tel: 922 78 97 97 / 606 66 17 54

www.sacaletatenerife.com

diving@sacaletatenerife.com

"La Dragonera"

i el Parc Subaquàtic de Tarragona

TEXT:
Joan Garcia

FOTOS:
Josep Mª Castellví

CARACTERÍSTIQUES

- Nom: *Dragonera*
- Construït a les Drassanes Juliana Constructora Gijonesa
- Eslora: 65 m / Màniga: 8 m
- Activitat: Mercant
- Any d'avarada: 1960
- Motor: Smith-Bolnes de baixa velocitat Dièsel a dos temps de 1.120 HP. Actualment es troba exposat en el Museu del Port de Tarragona.

LOCALITZACIÓ

El Parc es troba en el dic de llevant del Port de Tarragona. La *Dragonera* reposa escorada a babord sobre un fons de sorra. Es troba en la part més profunda de la zona abalisada del parc i quasi en paral·lel a l'escullera. Dues boies ancorades en la proa i en la popa de l'embarcació faciliten la seva localització des de la superfície.

CRONOLOGIA

- 08/07/1955: Creació de la SES (Societat d'Exploracions Submarines de Tarragona).
- 1960: Avarada *Dragonera* a Bilbao.
- Anys 80: La *Dragonera* queda en desús.
- 30/11/1990: Inici tramitacions per a la creació del Parc.
- 30/01/1992: Primera notícia a la premsa sobre la creació del parc.
- 1993: *Dragonera* passa a mans del SES.
- 09/07/1994: Després del condicionament, s'enfonsa la *Dragonera*.
- 03/06/1995: Inauguració oficial del Parc Subaquàtic de Tarragona.
- Des de 1995: Enfonsament de 14 embarcacions (actualment queden unes 6 visitables).
- 2005: Publicació de la Guia d'espècies del parc de Jaume Folch (soci del CIB) i Xavier Pascual.

ENFONSAMENT de la Dragonera i altres embarcacions del Parc

El 9 de Juliol de 1994 va ser enfonsada la *Dragonera* després d'un estudi d'impacte i del necessari condicionament i neteja. Aquest fou el tret de sortida a la creació del Parc Subaquàtic de Tarragona, que s'inaugurà oficialment el 3 de Juny de 1.995. Durant aquest any s'enfonsen al costat de l'escullera 3 barques de las denominades "de la llum" i l'embarcació de pesca *Sebastián y Lola*. Al febrer de 1997 s'enfonsa el veler *Toni* (de 8 m d'eslora), el *Kuark* y el *Rojo*; s'incorpora també una àncora de grans dimensions i altres elements d'interès per al bussejador, com una figura de pedra que representa un dofí, diversos dipòsits i àmfores. Els últims vaixells enfonsats han estat el *Quadrat* i el pesquer *Golf de lleó*.

ESTAT DEL DERELICTE

En la part posterior de la *Dragonera* trobem el castell de popa. Aquest gaudeix d'un estat de conservació que, tot i semblar externament molt bo (en comparació a altres derelictes), la seva estructura està força malmesa. És per aquesta raó que el Parc **prohibeix** l'entrada en el seu interior.

En la part central, gairebé arribant fins a la proa, trobem

uns grans obertures que conduïen a les bodegues. Aquestes són inaccessibles donat que amb el pas del temps els dos costats de l'embarcació s'han enfonsat cap a l'interior d'aquesta, fent molt difícil i perillós l'accés. La proa presenta un molt bon estat.

Està prohibida la pesca en la zona del Parc, cosa que ha afavorit l'establiment de molts organismes bentònics així com pelàgics que el visiten habitualment a la recerca d'aliment. Destaca la localització recent d'un organisme que no ha estat encara classificat i que ha sigut batejat col·loquialment entre els bussejadors com el "Alien".

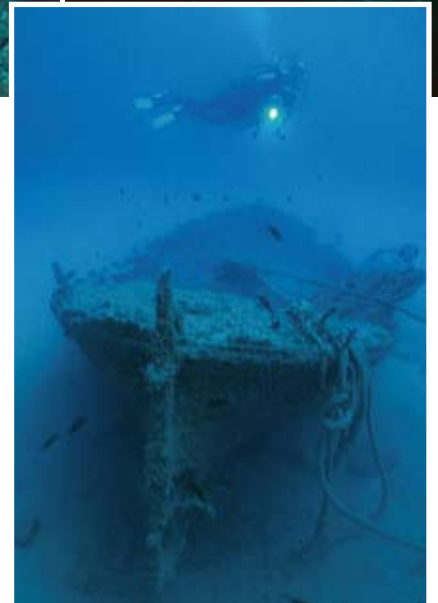
És important mencionar que la visibilitat està sovint afectada pel Francolí, ja que aquest té la seva desembocadura a prop de la fi de l'espigó del Port de Tarragona.

IMMERSIÓ

El diferents vaixells que hi enfonsats en el parc estan units mitjançant un entramat de caps per tal de facilitar la seva localització. Existeixen una gran quantitat de recorreguts que ens permeten visitar les diferents embarcacions. El Parc disposa de vestidors amb dutxes i aigua calenta, compressor, una zona d'aparcament i unes escales que faciliten l'entrada a l'aigua. L'accés al Parc i l'ús d'aquests serveis son de pagament .

Per a una primera immersió recomanem el derelict principal. La fondària màxima es d'uns 24 m i la part més alta del castell es troba a 16 m.

Nedarem en superfície fins a la darrera balisa petita situada més a llevant, que ens portarà fins la barana de la coberta de popa. Aquesta presenta una forma arro-

donada i hi havia, ara ja il·legible, la inscripció amb el nom de l'embarcació. Podrem visitar el castell i el pont des d'on es governava l'embarcació. Des d'aquest hi havia un accés als diferents nivells inferiors que conduïen fins les bodegues tot travessant la zona de descans de la tripulació i la zona de motors. En el costat d'estribord trobem un dofi de pedra.

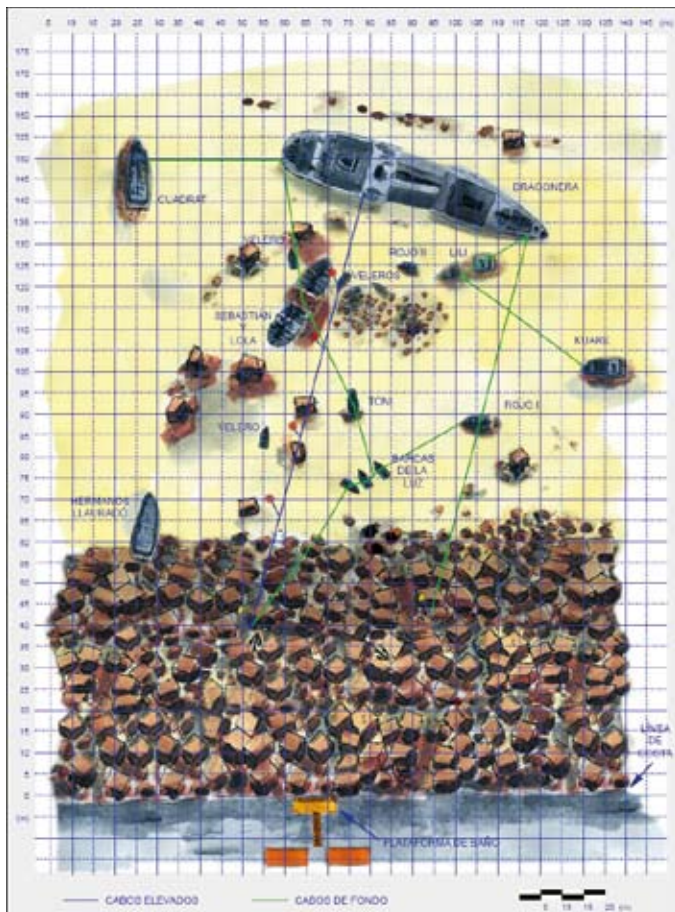
L'itinerari continua travessant un dels passadissos laterals que ens conduiran fins la part central del buc. En ella trobem restes de la maquinària que utilitzava l'embarcació per a les seves tasques. Continuarem fins la proa observant les bodegues centrals (col·lapsades) i el costat del buc. En la part davantera i apuntant cap a la superfície hi ha diversos pals.

Retornarem fins al castell de popa, on en la coberta superior trobem la xemeneia. En la barana del costat d'estribord hi ha lligat un cap que ens permet seguir rumb cap a l'escullera per a finalitzar la immersió. Si encara disposem aire podem aprofitar per visitar el *Sebastián y Lola* i les "barques de la Llum".

Entre els blocs de pedra trobem una àncora de grans dimensions. És un bon lloc per fer la parada de seguretat.

Destaca la gran quantitat de nudibrànquies de diversos tipus i planàries que habiten sobre el casc, així com la vida pelàgica.

Un agraïment molt especial per: Juan Marrozos (Diveteam L'Ametlla), Pep Camacho, Joanxesc Constantí, Xavi Mora (SES), Pili i Jordi Vendrell, per la seva col·laboració.

Elena Vilchez Pons

Sòcia 3.178

L'Elena és menorquina i geòloga de formació. Té un Màster en SIG (Sistemes d'Informació Geogràfica) i ha treballat al món del SIG fins ara. Va començar a bussejar l'any 2005 quan va fer l'OWD al CIB. Ara és Advanced. Porta fetes 55 immersions entre la Costa Brava i Menorca.

Jordi entrevista a Elena

1.- Per què vas voler començar a bussejar?
Sóc dona d'aigua, com a bona illenca, i sempre he fet vela i "snorkel", així que només em quedava baixar sota l'aigua a veure què trobava.

2.- El CIB va ser la teva primera opció?
Sí, i tant. Tenia una amiga que feia de secretària i no m'ho vaig pensar dues vegades.

3.- Què t'aporta el CIB que no pugui fer un altre club?

El club em va donar molta confiança a l'hora de fer el curs, de poder fer immersions, de fer moltes activitats del món del submarinisme, etc. Per mi és important perquè del grup d'amics més proper, no tinc ningú que faci submarinisme, i aquí en vaig trobar!

4.- Què és el que et porta, un cop rere l'altre, a tornar-te a submergir? Per què t'atrau l'aigua?

No ho sé exactament, és com un vici, que un cop ho proves no ho pots deixar, i quan més en fas, més en faries.

5.- Quin és l'animal més gran que has vist sota l'aigua? I el més petit?

Crec que ha estat l'anfós (nero pels catalans), a les illes Medes. I el més petit que jo hagi vist és la flabellina.

6.- Quin animal esperes veure sota l'aigua algun dia?

Uf, realment no ho sé. Al saber poquet sobre animals marins, no sé quin animal em faria molta il·lusió veure. Però segur que un tauró no seria... Potser una tortuga o una ratjada en l'època de posta.

7.- Immersió de platja o de barca? De coves o de parets? De derelictes o naturals? Diürna o nocturna?

M'agraden molt tant les de platja com les de barca, totes dues tenen el seu encant. Però sempre prefereixo fer parets que coves. Les coves si són estretes no m'agraden, m'angoixen un poquet, i sempre preferesc fer naturals a derelictes pel mateix, no m'agraden els espais estrets... Totes les immersions que he fet tret d'una han estat diürnes, així que de moment no puc dir gaires coses de la nocturna, n'hauré de fer més per poder comparar...

8.- Fas immersió tot l'any? Vestit sec o humit?

Tot l'any no, tenc massa fred a l'hivern! I fins fa molt poc només tenia un vestit humit, així que encara passava més fred. Ara ja m'he passat al semisec i he pogut estirar una mica més la temporada.

9.- Quina ha estat la teva millor immersió?

Va ser fent el curs d'Avançat, en la immersió de derelictes. Vam anar al Boreas a primera hora de matí, teníem molta bona visibilitat i quan estàvem tot el grup sobre la banyera de la part de la proa vam veure passar davant de nosaltres un peix lluna, i ens vam quedar tots enlluernats amb el seu aleteig. Va ser memorable!!

10.- Has tingut alguna mala experiència amb algun company d'immersió?

Per sort, només en tenc una, i no és molt greu. En una immersió, el company amb el que anava se li va fugir el cinturó de ploms. Ell estava una mica més amunt que jo, i jo el vaig veure baixar. No ho vaig pensar i vaig ràpid a recollir-lo. Ell va venir ràpid darrera meu, i entre els dos es va poder posar el cinturó. I després vam seguir la immersió. No va passar res, però van ser un parell de segons intensos...

11.- El busseig hauria de ser una activitat per a pocs? I el perill de les masses?

Jo crec que no, però cal que es faci amb serietat, seguretat, respecte a la mar i al medi natural. Si es fa seguint unes normes, em sembla genial que quan més gent ho faci millor. Però sempre s'ha de respectar el medi, perquè si no arribarà un punt que ningú en podrà fer.

12.- Què podem fer els submarinistes per protegir el medi natural?

En primer lloc, ser molt respectuosos en les immersions, per tal de minimitzar els efectes sobre la zona de busseig. En segon lloc, cal fer campanyes de sensibilització de cara a tothom perquè es respecti i es protegeixi la costa, la mar i el medi natural. I en tercer lloc, intentar pressionar a les administracions perquè treballin aquest tema tant important i que avui en dia sembla que està una mica abandonat.

13.- Què és el millor d'una immersió? L'abans, el durant o el després?

Per jo, potser una mica tot. L'abans m'agrada perquè tens el neguit a sa panxa, els nervis, les ganes d'entrar dins l'aigua. El durant és tot, no cal dir res més. I el després, la sensació de felicitat i de ganes de tornar-hi a dins, de recordar el que has vist, també són genials. Realment tots tres moments són increïbles.

Jordi Canal Soler

Soci 3.383

En Jordi és llicenciat en Biologia a la UB. L'any 2007 es va treure l'OWD al CIB. Actualment és Advanced Diver i porta 47 immersions, repartides per la Costa Brava, Cabo de Gata, Tarifa, Escòcia, Hawaii i Yucatán. Va voler fer immersions mirant els documentals de J.Y. Cousteau. Els derelictes són les seves immersions preferides i ha fet col·laboracions al Fondària relatant les immersions dels seus viatges. Si voleu podeu visitar la seva web personal: www.jordicanal.com on trobareu articles de submarinisme, així com d'altres temes.

Elena entrevista a Jordi

1.- De què treballes?

Doncs de res a veure amb la Biologia. Sóc director tècnic d'una fàbrica de material elèctric.

2.- Si poguessis escollir de què treballar, seria dins del món del submarinisme?

M'hauria agradat ser oceanògraf. Un dels meus ídols és en Cousteau.

3.- Quan i com vas adquirir l'equip de submarinisme? El vas comprar tot junt de cop? Poc a poc? Te'l van regalar?

Me'l vaig comprar poc després de fer l'OWD, gairebé tot de cop, perquè tenia clar que m'agradava el busseig. El primer de tot va ser l'ordinador.

4.- Quina part/peça de l'equip de busseig t'agrada més?

Les botelles d'aire, perquè si no...

5.- Has fet algun curs amb el CIB? Quin(s)?

Sí. Vaig començar amb l'OWD, després l'Advanced i també en vaig fer un de Biologia marina.

6.- T'agradaria tenir un nivell superior? Per què?

El meu objectiu seria arribar a fer el Rescue, per la seguretat que proporciona, però encara em falta pràctica.

7.- Ets assidu a les festes que celebra el CIB?

Quan puc sí, i m'ho passo molt bé. És una de les raons de continuar sent soci del CIB!

8.- T'agraden més les immersions diürnes o nocturnes? Per què?

La majoria les he fetes diürnes, però les dues que en tinc més bon record són nocturnes. La primera va ser al Boreas durant el curs d'Advanced. Em va encantar baixar en la fosca i veure per primer cop el derelict il·luminat amb els nostres focus. I la millor immersió que he fet mai va ser una nocturna a Hawaii, on vam anar a veure com menjaven les mantes gegants. Dúiem una llanterna al cap i els peixos volaven a ras de nosaltres. Descric l'experiència a un dels Fondària.

9.- I de platja o barca? Per què?

De barca sempre es poden veure coses una mica més interessants, però encara em marejo... així que em quedo amb les de platja.

10.- I fer coves, t'agrada, t'apassiona o no t'entusiasmen especialment?

M'agraden molt les coves pel que representen d'entrar en el desconegut, però les considero molt perilloses i em fan respecte. Quan sóc a dins d'una cova sempre avanço molt ràpid i aleshores s'omple tot de pols!

11.- Quin animal no has vist dins la mar que més il·lusió et faria veure? Per què?

He pogut veure ja la majoria dels que volia veure: tortugues, tauró balena, dofins, taurons martell..., però el que m'agradaria més veure és un tauró blanc. Però el voldria veure des de l'interior de la gàbia!

12.- On t'agradaria viatjar a fer submarinisme? Per què?

M'agradaria a tot el món. Totes les costes tenen alguna cosa que les fa especials. Però tinc moltes ganes d'anar al Mar Roig, perquè encara no hi he estat i només en sento meravelles, i a més hi ha molts derelictes per a visitar, que són la meva passió. I una altra zona que em crida molt l'atenció és Truk, a la Micronèsia.

13.- Com descriuries la sensació que tens quan fas immersió?

Només amb una paraula: im-pressionant.

No... Ara de debò... És una sensació d'ingravedesa, calma absoluta i gaudi de la natura. Simplement una experiència que s'ha de repetir. Per això hi torno. Un cop rere l'altre.

14.- De la costa catalana, quina immersió t'agrada més o has repetit més vegades? Per què?

La que he repetit més és "la Caleta" de Palamós. És un clàssic, sí, però sempre acabem tornant als orígens, i aquí és on vaig fer la primera immersió, que em va lligar per sempre més al submarinisme.

UNA SECCIÓ DE

Joan Moriana

Los Cristianos

La sorpresa submarina

AUTOR:

Andreu Llamas

La idea era passar uns dies bussejant a la costa sud de Tenerife. Per què Tenerife? La veritat és que, quan parlem de les illes Canàries, la majoria dels bussejadors sovint dirigim la nostra atenció cap a l'illa de El Hierro, que ha sabut promocionar els seus fons internacionalment. En canvi, Tenerife ens evoca irremeiablement la imatge del Teide. La seva visió entre els núvols és imponent al apropar-se a l'illa en avió...

Què hi ha a Tenerife?

Amb una superfície de 2.034 km² i una població que supera els 900.000 habitants, Tenerife és l'illa més extensa de l'arxipèlag canari i la més poblada d'Espanya. La seva capital és Santa Cruz de Tenerife, que també és el seu municipi més poblat (més de 220.000 habitants). A Tenerife destaca per sobre de tot (literalment) un lloc catalogat per la UNESCO com a Patrimoni de la Humanitat: el Parc Nacional del Teide; el seu cim és la màxima elevació d'Espanya i el tercer volcà més gran del món des de la seva base. Tenerife és un gran destí turístic que rep més de cinc milions de turistes cada any.

Al sud de Tenerife, a 15 km de l'aeroport Reina Sofia, es troba Los Cristianos, un dels llocs més populars de l'illa. Envoltat de precioses platges, el seu port ofereix viatges

de pesca, creuers, vaixells amb fons de vidre, etc. Los Cristianos tendeix a acollir visitants més madurs (i tranquils) que els que visiten la propera Playa de las Américas, però hi ha una àmplia oferta de pubs, comerços, restaurants i ambient nocturn.

En Los Cristianos probablement es donen les millors condicions per al busseig de tota l'illa. El temps és molt més càlid, estable i acollidor que al nord de Tenerife, i el mar es presenta pla i amb una gran visibilitat pràcticament durant tot l'any. No obstant això, convé recordar que no estem en un mar tropical sinó en l'oceà Atlàntic, així que els optimistes que vulguin bussejar amb un shorty passaran molt fred; per evitar-ho, almenys haurem d'anar proveïts d'un vestit de 5 mm (o fins i tot alguna cosa més els que vulguin bussejar diverses vegades al dia).

Barcelona - Tenerife

L'aventura comença amb un vol directe (low cost, uns 80 euros anada i tornada) de Ryanair des de Barcelona a Tenerife Sud (cal assegurar-se que es va a l'aeroport Reina Sofia i no al del nord de l'illa, ja que la distància entre ambdós és considerable i arribar a Los Cristianos requerirà llavors més d'una hora de viatge en cotxe). Després de 3 hores de vol i un curt desplaçament fins a Los Cristianos amb la furgoneta del centre de busseig (que sempre recull als seus bussejadors a l'aeroport, moltes gràcies Encarna), en pocs minuts passo de l'interior de l'avió a vestir el ne-

oprè i preparar l'equip fotosub. Tinc moltes ganes d'anar a l'aigua ...

Tortugues, dofins i taurons

La primera immersió la fem en les restes del Condesito, un mercant que va naufragar a menys d'un centenar de metres de la costa fa més de 30 anys. El fotogènic derelict, visible des de la superfície gràcies a les aigües cristal·lines, jeu a uns -20 m de profunditat, sobre un fons arenós que baixa a poc a poc fins als -30 m, envoltat per algunes estructures basàltiques. És una immersió senzilla que ens proporciona la primera sorpresa del dia: a més de la fauna que habitualment es mou al costat del derelict (especialment peixos trompeta i alguna catalufa), amagat en unes algues properes descobrim un bell exemplar de cavallet de mar.

Més tard, la segona immersió del dia és bastant especial. Ens llisquem sobre un pla de sorra a -26 m sobre la qual descobrim un parell d'angelotes, xuxos (pastinaques) i àguiles marines. Això ja justifica la immersió, però a més... estem provant sort. No gaire lluny es troba una piscifactoria i, de vegades, això propicia l'acostament d'alguns dels dofins que solen rondar aquestes instal·lacions. De fet, cada dia veiem alguns d'ells apuntant a la superfície mentre naveguem per la zona. La immersió acaba sense que els dofins hagin fet acte de presència, però uns minuts més tard ens somriu la sort i tenim el privilegi de nedar en apnea al costat d'alguns d'ells. Genial.

I després...

Quatre dies més de busseig perfectes, inoblidables, sempre amb bon temps i aigües transparents. Totes les immersions són especials (el fotogènic derelict del Meridian, el sorprenent busseig nocturn al costat de la Muntanya Guaza, etc.), així que només comentaré algunes d'elles:

La Mancha Blanca: Un arc rocós a uns -40 m al costat del qual creixen belles colònies de corall negre. És una zona que sol presentar corrent, sovint intensa, però que en la nostra visita és suau i no molesta. Superat l'arc, més enllà dels -45 m, aixeco la mirada cap a la superfície on resulta perfectament visible l'embarcació.

El Puertito de Armeñime: Immersió que transcorre a poca profunditat i el principal al·licient és la presència de 4 tortugues que s'aproximen a intimar amb els bussejadors. Com evitar acariciar les seves suaus closques? (no les hem d'agafar mai, és clar).

Cova del Palm Mar: Una plataforma rocosa (-12 m) cau vertical formant un veril fins més enllà dels -25 m. A la

base de la paret s'obre una cova amb fons de sorra molt fina (en el seu interior sol haver-hi alguna pastinaca de grans dimensions; l'exploració de la cova és perillosa i s'ha cobrat algunes vides (tal com recorda una creu a l'entrada). No obstant això, el major atractiu del busseig és a la paret exterior: entre les esquerdes localitzo quatre tipus de morenes diferents (murió, morena negra, morena picopato i morena pintada). I a la sorra que s'estén al costat del veril, hi ha camps d'anguiles jardineres, alguna pastinaca de grans dimensions, etc.

El Caragol o Els Xuxos: Aquí no cal moure's molt per rebre la visita d'una tortuga i diversos xuxos de grans dimensions, que fins i tot s'aproximen fins deixar-se tocar (se'ls ha habituat al feeding).

Muntanya Groga: Aquí el paisatge submarí és espectacular. Les formacions volcàniques es veuen diferents a les de la resta de l'illa fins i tot en la superfície, i lliscarem entre diversos canons, algun túnel i una infinitat de capritxoses formacions volcàniques.

L'elecció del centre de busseig condiona l'èxit de les nostres immersions. En el meu cas, vaig jugar amb avantatge, ja que no vaig anar a bussejar amb estranys. Ja fa un any que els creadors de Sa Caleta Lloret (amb els quals el CIB acaba d'arribar a un acord per immersions amb descomptes a Lloret de Mar) van decidir emprendre una aventura a les Canàries i van crear Sa Caleta Tenerife. El centre és ampli, molt ben equipat (vestidors, dutxes, equips de lloguer) i el tracte amable i professional. És fàcil adaptar-se al relaxat i relaxant ritme canari, sense perdre ni una de les immersions. Moltes gràcies Encarna & Joan i a la resta de l'equip.

AVUI PARLEM AMB

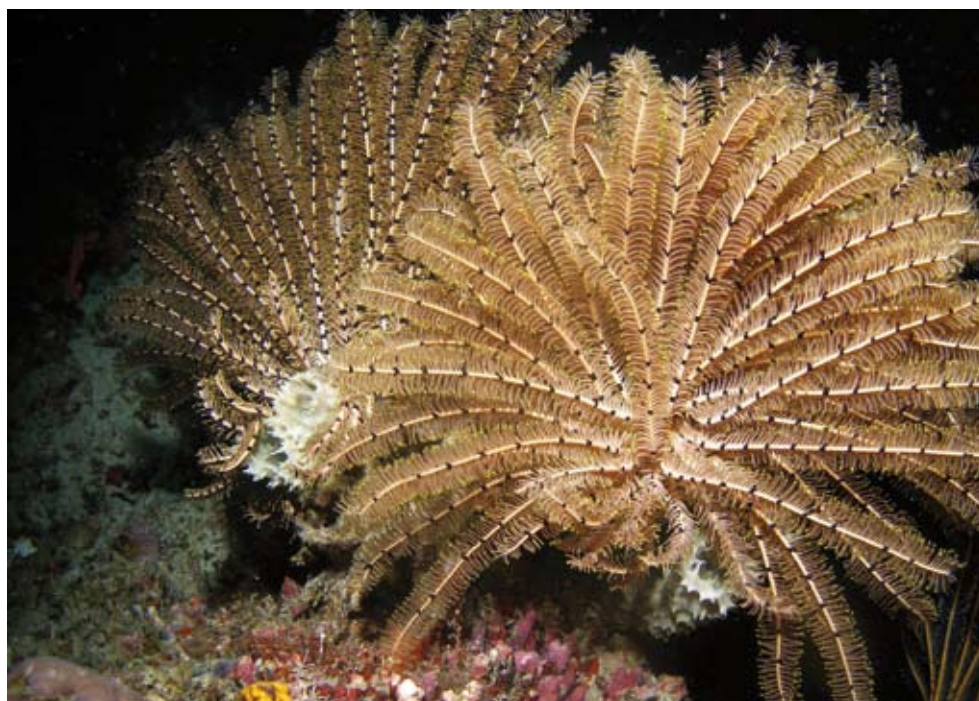
el Dr. Manuel Ballesteros Vázquez

Va néixer a Pozoblanco (Córdoba) el 27/10/1952. Ha estudiat la Llicenciatura de Biologia a la Universitat de Barcelona (1975) i s'ha doctorat en Biologia l'any 1980 a la mateixa universitat. Ha desenvolupat la seva tasca professional a la Facultat de Biologia de Barcelona impartint classes de Zoologia, Invertebrats, Zoologia Aplicada, Malacologia y Explotació de recursos animals marins, entre altres assignatures. Ha treballat sobre Mol·luscs Opisthobranchis (anatomia, faunística, ecologia), la seva especialitat, però també sobre comunitats i distribució d'invertebrats marins (eriçons al litoral català, invertebrats al·guícoles, invertebrats de superfícies experimentals, invertebrats de l'Antàrtida, invertebrats de fondària, etc). Soci fundador (FU03) i president del CIB del 1983 fins el 1991.

Hola Manuel! Com a professor i científic dedicat a estudiar el fons marí, com definiries l'estat actual dels nostres fons?

Teniendo en cuenta todas las amenazas a que están sometidas las costas catalanas (contaminación química y orgánica, alteración de las corrientes marinas por la construcción de puertos, escolleras y diques submarinos, superpoblación litoral, etc.), los fondos marinos en los que buceamos están "resistiendo" como pueden. Por suerte el mar tiene una gran capacidad

de amortiguar estos factores negativos sobre sus aguas, pero cada vez más frecuentemente vemos sus efectos a nivel local, como las proliferaciones de algas filamentosas sobre el bentos, los "bloom" de fitoplancton o la llegada masiva de medusas a las costas.

Creus que està suficientment protegit el fons marí a les costes catalanes?

Quizás no soy la persona más adecuada para hablar de este tema, pero creo que existe bastante sensibilización a nivel de entidades locales o del gobierno catalán para promover áreas litorales que por su interés biológico se deban proteger. En estos momentos tenemos el Área protegida de les Illes Medes, el Parc Natural del Cap de Creus, el Espacio marino protegido del Cap Negre (Ses Negres), la Reserva Marina de Masía Blanca. Además, en la actua-

lidad se está promocionando el establecimiento de una zona protegida para el litoral de L'Atmella de Mar, en cuyos fondos litorales se encuentra la mayor pradera de *Posidonia oceanica* de Catalunya. Posiblemente en un futuro próximo tengamos también protegidos otros fondos marinos singulares, como las barras submarinas del Maresme o las que se encuentran frente a Torredembarra.

Amenaces i oportunitats per als nostres fons.....

Amenazas: la llegada cada vez más frecuente de especies invasoras. ¿Habrá en un futuro un mar global?

Oportunidades: está en nuestras manos sensibilizar y promover acciones para evitar el deterioro progresivo del mar.

No veig a Catalunya massa engrescada a la gent jove per gaudir dels paisatges del fons marí ... ni tan sols a la facultat de Biologia. Com ho veus des de la teva perspectiva de professor a la universitat?

En los primeros años del CIB conseguimos que numerosos estudiantes de biología se aficionaran por nuestro deporte y por la biología marina. Parece que actualmente ya no ocurre esto. ¿Causas? Posiblemente variadas, la enseñanza de la biología ha cambiado mucho en los últimos 10 años, se han diversificado las asignaturas, las prácticas, los trabajos o informes que los alumnos deben realizar... Soy consciente que con la metodología del power point se da quizás una excesiva información que al alumno le cuesta asimilar. Todo ello puede haber influido.

Quines motivacions penses que pot tenir un alumne de la carrera quan decideix estudiar aspectes del fons marí?

Aparte de motivaciones personales previas al comienzo de la carrera (por ejemplo familiares que sean biólogos marinos, la visión en la televisión de documentales sobre la vida en el mar, etc.), pienso que son muy importantes las motivaciones que pueda encontrar al cursar algunas asignaturas de la carrera relacionadas con el mar o sus habitantes, el interés mostrado por el profesor al enseñar aspectos de la biología marina, la asistencia a salidas de campo al mar... En mi caso particular, cuando era estudiante, lo que me motivó para dedicarme al estudio de los moluscos opisthobranchios fue una lámina a color de fotografías de nudibranchios que aparecía en el libro Ecología de Ramón Margalef, justo recién aparecida la primera edición.

Has participat en moltes campanyes de recerca a llocs molt especials. Des de fora és difícil saber quins objectius es persegueixen a les mateixes. Ens ho podries explicar de forma més o menys breu i clara?

Las campañas BENTART (1994, 1995, 2003, 2006) realizadas a bordo del B.I.O. Hespérides, persiguieron el estudio de la biodiversidad del bentos antártico marino desde la zona del archipiélago de las Shetland del Sur hasta el Mar de Bellinghausen, mientras que las campañas ECOQUIM (Ecoquim-1 2003-2004 a bordo del buque alemán Polarstern y Ecoquim-2 2006, a bordo del B.I.O. Hespérides) tenían como objetivo analizar la interrelación de invertebrados marinos antárticos mediante metabolitos activos (ecología química).

La campaña que realicé a los cayos Miskitos en el Caribe de Nicaragua en 1997 junto con colegas de Madrid y Vigo tuvo como objetivo el ampliar el conocimiento que se tenía de la biodiversidad de invertebrados arrecifales, principalmente moluscos y equinodermos, en una zona costera muy alejada de núcleos urbanos y deprimida socialmente. Tuvimos ocasión de establecer contacto con poblaciones miskitas muy aisladas lo cual representó una experiencia inolvidable.

En la década de los 90 tuve ocasión de participar en varias campañas de FAUNA IBÉRICA a bordo del buque de investigación García del Cid en la zona del Mar de Alborán, las Baleares y las islas Columbretes. La misión de estas campañas era la recolección de invertebrados marinos de la plataforma continental mediterránea mediante inmersión o mediante dragas de arrastre y mangas de plancton para ampliar el conocimiento de la biodiversidad de la fauna ibérica marina.

Las campañas RETRO realizadas también en la década de los 90 persiguieron el estudio de la distribución en el tiempo y en profundidad de los invertebrados y peces bentónicos y su biomasa en un cañón submarino de la costa catalana.

En 1993 realicé una campaña de una semana en el Banco Chinchorro, tres cayos coralinos deshabitados situados a unas 40 millas frente a las costas de Yucatán (México). Junto con un colega mexicano del CINVESTAV de Mérida (YU) y un pescador local que nos transportaba con su panga, estuvimos buceando y realizando transectos con una sonda de los perfiles de los arrecifes de los cayos. Pernoctar en el Cayo Centro en una choza sin luz, dormir en hamaca colgante y comer recursos del mar recién pescados fue una experiencia que no olvidaré nunca.

Avui en dia, alguns sectors sectors econòmics interaccionen d'una manera molt clara amb temes de Biologia. En concret, pel que fa al turisme i relacionat amb invertebrats marins tenim les famoses plagues de meduses. Quins factors penses que tenen a veure amb les mateixes?

Las plagas de medusas siempre han existido. La de *Pelagia noctiluca* está documentada en el Mediterráneo desde hace más de 100 años, con periodicidades de máxima abundancia cada 12-14 años. En las últimas décadas son más frecuentes debido a variados factores, como han indicado los expertos y con los que estoy de acuerdo, como por ejemplo la disminución de sus depredadores, la caída de la pluviosidad continental, la eutrofización de las aguas costeras, las especies invasoras y el

aumento de la temperatura del agua de mar. No tendremos más remedio que acostumbrarnos a la llegada de estas "indeseables" (para los bañistas) medusas casi cada verano.

Parlem ara d'aspectes més lúdics... Què tenen d'especial els nudibranquis per atraure d'una manera tan intensa als submarinistes ?

Los nudibranquios son en el mar como las mariposas lo son en los ecosistemas terrestres. Son especies "semáforo" por lo vistosas de sus formas y coloraciones. Cada vez hay más afición a la búsqueda, observación y fotografiado de nudibranquios en todos los mares del mundo, existiendo variados catálogos y guías de identificación de sus especies. En Catalunya, recientemente hemos creado el GROC, Grup de Recerca dels Opistobranquis de Catalunya (<http://www.opistobranquis.org/>) constituido por buceadores aficionados y biólogos, algunos de ellos magníficos fotógrafos submarinos, y nos interesamos por todo lo relacionado con la biología y distribución de estos moluscos en las costas catalanas.

Algun nudibranqui especial ?

Para mí sin duda el *Chromodoris luteorosea* mediterráneo, que por su coloración bien podría formar parte de los espectaculares cromodóridos tropicales.

Chromodoris luteorosea

Segons la teva opinió, hi ha espècies habituals d'invertebrats a la nostra costa que puguin estar amenaçades a mig termini?

Una especie amenazada, aunque parezca increíble, podría ser el erizo común *Paracentrotus lividus*, cuyas poblaciones se han visto disminuir en efectivos significativamente en los últimos años, según estudios subvencionados por la Generalitat de Catalunya. Fenómenos ambientales no bien definidos y la extracción ilegal de este recurso marino pueden ser los factores que han provocado esta disminución. En cambio, otra especie de erizo *Arbacia lixula*, parece que está siendo cada vez más abundante en los fondos rocosos catalanes. ¿Disminución de la competencia por el substrato, por el alimento?...Se están llevando a cabo estudios para aclarar estos interrogantes.

Digue'ns el lloc on t'agrada més fer immersió lúdica de les nostres costes!

Aparte de las Illes Medes (cova de la Vaca, por ejemplo), el Cap de Creus (Caials) y una de las últimas que realicé el verano pasado, Canons de Tamariu, por las espectaculares gorgonias de la especie *Paramuricea clavata* creciendo hacia arriba, no en pared vertical y por las abundantes esponjas *Axinella polypoides* que

Xestospongia testudinaria

alcanzan aquí tallas enormes.

I de fora, quin viatge ens recomanaries ?

Uno de los últimos que he realizado, Sipadán (en Malasia), donde el arrecife costero a unos 50-100 de la línea de costa cae casi perpendicularmente a más de 300 m de profundidad.

Explica'ns una curiositat sobre algun invertebrat que normalment se'ns escapi.

Por ejemplo hay un pequeño pulpo litoral en las costas australianas, *Hapalochaena maculosa*, cuya picadura puede ser mortal para la especie humana ya que su saliva contiene tetrodotoxina, una potente neurotoxina. Hace unos días, una alumna del máster de Oceanografía me enseñó una fotografía con un ejemplar de este vistoso pulpito ¡en su mano! Cuando se hizo la foto no conocía de la peligrosidad de la picadura de este pulpo. Tuvo suerte...

Explica'ns projectes!!

En estos momentos no tengo grandes proyectos de viajes o campañas de investigación. Colaboro en el proyecto ACTIQUIM, dirigido por la Dra. Conxita Àvila, que persigue ahondar en la ecología química de invertebrados antárticos y estoy trabajando en la redacción de varios artículos, uno sobre comunidades intermareales de invertebrados en la isla del Rey Jorge (Shetland del Sur, Antártida) y otro sobre los opistobranquios de Blanes, posiblemente un "hot spot" de estos moluscos. Cuando tenga algo más de tiempo (¿tendré que prejubilar-me o jubilar-me para conseguirlo?) me gustaría poder cristalizar alguna idea que tengo de escribir una especie de memoria naturalista de mis campañas (suelo llevar diarios de campañas y he realizado infinidad de fotografías en ellas) o bien alguna guía de invertebrados de las zonas marinas que conozco bien.

Gràcies Manuel i bona sort

Podeu consultar els treballs de recerca del Dr. Manuel Ballesteros <http://www.ub.edu/beb/castella/invertebrados/ballesteros/ballesteros.htm>

UNA SECCIÓ DE:
Toni Arcas

EI CIB

NORMATIVA PER A COL·LECTIVES

Per tal de garantir que tothom que s'apunti a una col·lectiva pugui gaudir-la plenament sense posar en risc la seva seguretat i la dels seus companys, s'ha establert una nova normativa per poder apuntar-se a les col·lectives, de manera que aquells socis i/o sòcies que portin molt de temps sense bussejar puguin participar a les sortides sense incidències.

Els punts a tenir en compte són els següents:

- Els socis o sòcies amb una titulació OWD, que no hagin fet el curs al CIB i amb menys de 10 immersions **hauran de fer** un "Taller de posada a punt" per poder apuntar-se a les col·lectives.
- Els socis o sòcies amb una titulació OWD, que no hagin fet el curs al CIB i que faci més d'un any que no fan immersió **hauran de fer** un "Taller de posada a punt" per poder apuntar-se a les col·lectives.
- Els socis o sòcies amb titulació OWD, que hagin fet el curs al CIB i que faci més de dos anys que no fan immersió, **hauran de fer** un "Taller de posada a punt" per poder apuntar-se a les col·lectives.
- Els socis o sòcies amb una titulació OWD, que hagin fet el curs al CIB i que portin més d'un any sense bussejar, *els recomanem* fer un "Taller de posada a punt" abans d'apuntar-se a les col·lectives.
- Per altres titulacions esportives amb més de 4 anys sense fer immersió, serà **obligatori** fer un "Taller de posada a punt".
- Cal portar l'equipament que estableix la legislació vigent per poder assistir a les col·lectives (jaquet, regulador amb octopus o dos reguladors, ganivet, ordinador de busseig o taules de descompressió i rellotge).

Els "Tallers de posada a punt" s'organitzaran a inicis de temporada (març) i inicis de temporada alta (finals de juny / principis de juliol) i constaran d'una immersió a piscina o a cala (a poca profunditat) on es realitzaran els exercicis bàsics que es tracten durant el curs (muntatge de l'equip, buidat de màscara, intercanvi de regulador passiu i actiu, recuperació de regulador, flotabilitat,...).

El Taller de posada a punt és GRATUÏT, i cada soci o sòcia només s'ha de fer càrrec del lloguer del material.

Per tal de facilitar la implantació de la normativa, us agraïrem que quan us apunteu a les col·lectives ens proporcioneu les següents dades: titulació, número d'immersions registrades i data de la última immersió.

Moltes gràcies.

SERVEIS EN BOTIGUES I CENTRES D'IMMERSIÓ - SOCIS DEL CIB

A BARCELONA		Càrregues d'aire	Descompte en lloguer de material	Preu sortida (vaixell + botella)
NAUITRACCIÓN Llull, 200 - 08005 Barcelona Tel: 93 309 75 74 / 93 309 11 54		Gratuïtes	20%	** (aire o nítrox)
BADAL SUB Badal, 133-135 - 08028 Barcelona Tel: 93 422 18 29 Fax: 93 422 18 16		Gratuïtes	20% ***	
OPTISUB www.optisub.es Creu Coberta, 97 - 08014 Barcelona Tel: 93 431 54 07		Especialistes en vidres graduats per màscares de busseig. 10% de descompte en les vostres compres		
AL VALLÈS				
MASBUCEO www.masbuceo.com Virgen de Montserrat, 71 - 08291 Ripollet Tel: 93 594 46 77		Gratuïtes		
A LA COSTA				
BLAUMAR Port Mataró Mòdul B2 - 08301 Mataró Tel: 93 790 45 22 / 639 119 093				21 €* botella inclosa i 3h gratuïtes d'aparcament
ROVISUB Garbí, 264 - 08397 Pineda de Mar Tel i Fax: 93 762 50 53		50% descompte		
SA CALETA www.sacaletaloret.com Passeig Sa Caleta, 10 - 17310 Lloret Tel: 972 37 08 19 / 620 387 766				21 € 18 €* (tot l'any excepte horari matí caps de setmana de juliol i agost amb suplement de 2€)
NAUTILUS Ctra. Club Nàutic, s/n - 17230 Palamós Tel: 972 31 62 49		50% descompte		
H2O DIVING CENTER Port Marina Palamós - 17230 Palamós Tel: 671 632 555		5 €	20%	19 €* (horari matí) Suplement horari tarda 2€ 2,5h gratuïtes d'aparcament
TRITON DIVING CENTER Plaça dels Pins, 3 - 17211 Llafranc Tel: 972 30 24 26 / 972 30 30 20		50% descompte	20%	22 €
GYM SUB - AIGUABLAVA Ctra. De Begur a Aiguablava km. 3,6 17255 Begur Tel: 607 59 93 36		50% descompte (aire) Nítrox a 7 €	15%	18 €* (horari tarda) Suplement horari matí 2€ Suplement Nítrox 2€
AQUÀTICA Camping Rifort, Ap. Correus 52 Ctra. de Torroella, s/n - 17258 L'Estartit Tel: 972 750 656 / 654 03 98 72				24 €****
DIVE PARADÍS C/ Port de la Clota s/n 17130 L'Escala Tel: 972 77 31 87 / 608 434 730		50% descompte		23 € (temporada alta: 24/06 - 11/09) 21 € (temporada baixa: la resta) 18 € (diumenges tarda de temporada baixa i a prop)
TARRACO DIVING CENTER www.divingcentertarraco.com		5 €	sí (10% de descompte en el contrast de botelles)	18 €* (vaixell) 16 €* (platja)

NOTES

- Seràn vàlides dues càrregues per persona i dia a la vegada, una per ell mateix i l'altre per un altre soci o sòcia.
- Les botigues o centres d'immersió tenen el dret de demanar la presentació del carnet de soci del club per aplicar els descomptes.
- * Immersió a preu reduït (**Low cost**).
- ** Preu especial socis CIB. A més a més, 25% de descompte en el contrast i inspecció visual de botelles.

*** 20% de descompte en el servei de contrast, inspecció visual de botelles i en la revisió de l'equip pesat.

**** Les immersions a les Illes Medes tenen un suplement de 4 € i durant la temporada alta (juliol i agost) hi ha un suplement de 3 € (a càrrec de cada soci).

Per gaudir dels descomptes d'immersions low cost, heu de comprar els tiquets al CIB.

NOTA